

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GĂTEJ, MĂDĂLINA

Avocatul casei. Ghid juridic familial. -

București : Orizonturi, 2019

ISBN 978-973-736-391-6

34

MĂDĂLINA GĂTEJ

AVOCATUL CASEI

GHid juridic familial

Bun de tipar: *Mădălina Gătej*

Tehnoredactare: *Puiu Enache*

Editura ORIZONTURI – București
Bdul Libertății nr. 4, bl. 117, et. 7, ap. 20
telefon: 021.3177679, 0744531333
e-mail: orizonturi@editura-orizonturi.ro

Editura ORIZONTURI

CUPRINS

I. Constituția și legile țării	11
1. Statul de drept	11
2. Parlamentul și rolul său	14
3. Guvernul și rolul său	15
4. Puterea judecătorească	16
5. Președintele României	17
6. Drepturile și libertățile fundamentale	17
7. Prioritatea aplicării legislației europene	19
II. Noțiuni de drept civil	21
1. Ce înseamnă capacitatea civilă	21
2. Despre proprietate	23
2.1. Moduri în care putem deveni proprietari	25
2.1.1. Accesiunea	26
2.1.2. Uzucapiunea	27
2.1.3. Tradițiunea sau transmiterea bunului dăruit	30
2.1.4. Ocupațiunea. Când devenim proprietarii unui bun găsit	30
2.1.5. Posesia de bună credință	31
2.1.6. Moștenirea	31
2.1.7. Convenții prin care putem deveni proprietari	32
2.2. Cum ne apărăm dreptul de proprietate	33
2.3. Stingerea dreptului de proprietate	33
2.4. Ce înseamnă proprietatea comună	34
2.5. Câteva noțiuni despre proprietatea publică	38
3. Convețiile	39
3.1. Vânzarea	47
3.2. Donația	50
3.3. Schimbul	51
3.4. Comodatul	52
3.5. Închirierea	52
3.6. Arenda	53

4. Comerțul și profesioniștii	54	7.6. Cercetarea la fața locului	142
4.1. Cine sunt profesioniștii.....	54	7.7. Mărturisirea	143
4.2. Reguli pentru profesioniști în fața instanței.....	57	7.8. Când se propun probele în procesul civil.....	145
5. Familia	59	8. Cum se desfășoară procesul civil	146
5.1. Adopția.....	62	9. Ce sunt și care sunt căile de atc în procesul civil.....	148
5.2. Filiația	67	10. Executarea silită, ultima etapă a procesului civil	159
5.3. Regimul matrimonial	70		
5.4. Desfacerea căsătoriei	72		
6. Moșteniri și feluri în care putem moșteni.....	81	IV. Codul Muncii	163
6.1. Moștenirea legală	82	1. Contractul individual de muncă.....	164
6.2. Testamentul	86	2. Modificarea contractului individual de muncă	176
III. Proceduri în fața instanței civile	89	3. Suspendarea contractului individual de muncă	179
1. Cum ne comportăm în fața instanței de judecată	89	4. Executarea sancțiunilor disciplinare	188
2. Principiile desfășurării procesului civil	91	5. Moduri de încetare a contractului individual de muncă	189
3. Cereri în fața instanței de judecată	97	5.1. Concedierea.....	190
3.1. Cererea de chemare în judecată	106	5.2. Demisia	195
3.2. Întâmpinarea	109	5.3. Încetarea contractului individual de muncă cu acordul părților	197
3.3. Cererea reconvențională.....	111	6. Sănătatea și securitatea în muncă	199
3.4. Cereri de intervenție.....	113	7. Formarea profesională a angajaților	207
3.5. Chemarea în judecată a unei persoane care ar putea să pretindă aceleași drepturi ca și reclamantul	116	8. Asumarea răspunderii în contractele individuale de muncă	219
3.6. Cererea de chemare în garanție	118	8.1. Răspunderea disciplinară	219
3.7. Arătarea titularului dreptului	119	8.2. Răspunderea patrimonială	222
4. Participarea Ministerului Public în procesul civil	119	8.3. Răspunderea contraventională și răspunderea penală	227
5. Care este instanța căreia trebuie să mă adresez – competența instanțelor judecătorești	121	V. Sistemul public de pensii la noi în țară	231
5.1. Instanța competentă după obiectul cererii	121	VI. Datele cu caracter personal și importanța protecției acestora	247
5.2. Instanța competentă după teritoriu	126	VII. Noțiuni de drept financiar	252
6. Cum se desfășoară judecata	129	1. Despre bugetul țării	252
7. Probele în proces	131	2. Despre impozite și taxe	254
7.1. Înscrisul	131	3. Contribuțiiile sociale	272
7.2. Martorii	134	4. Impozitarea veniturilor din activități independente	274
7.3. Prezumțiile	139	VIII. Noțiuni de drept penal	276
7.4. Expertiza	139	1. Partea generală a Codului Penal	276
7.5. Mijloacele materiale de probă	142	1.1. Despre infracțiune	276
		1.2. Pedeapsa	278

1.3. Măsurile de siguranță.....	292
1.4. Răspunderea penală a minorului	295
1.5. Răspunderea penală a persoanei juridice	300
1.6. Despre amnistie, grațiere și prescripția executării pedepsei și a răspunderii penale	305
1.7. Reabilitarea	310
2. Partea specială a Codului Penal.....	311
2.1. Infracțiuni contra persoanei.....	312
2.1.1. Infracțiuni contra vieții	312
2.1.2. Infracțiuni contra integrității corporale sau sănătății.....	317
2.1.3. Infracțiuni contra libertății persoanei	325
2.1.4. Infracțiuni contra libertății și integrității sexuale.....	329
2.1.5. Infracțiuni care aduc atingere domiciliului și vieții private.....	334
2.2. Infracțiuni contra patrimoniului	335
2.3. Infracțiuni contra înfăptuirii justiției.....	346
2.4. Infracțiuni de corupție și serviciu	353
2.5. Infracțiuni contra siguranței publice	356
2.6. Infracțiuni care aduc atingere unor relații privind conviețuirea socială	361
3. Executarea pedepselor privative de libertate.	
Regimul penitenciar	365
4. Liberarea condiționată	373
IX. Noțiuni de procedură penală.....	375
1. Principiile aplicării legii în procesul penal	375
2. Despre acțiunea penală și părțile implicate în procesul penal	383
3. Probele și administrarea lor. Aspecte particulare procesului penal.....	385
3.1. Proba cu martori	387
3.2. Identificarea persoanelor și obiectelor	389
3.3. Metode speciale de supraveghere și cercetare	390
3.4. Percheziția și ridicarea de obiecte și înscrисuri.....	391
3.5. Expertiza și constatarea.....	393

3.6. Cercetarea la fața locului și reconstituirea	395
4. Comisia rogatorie și delegarea	396
5. Măsurile preventive și alte măsuri în procesul penal	397
6. Măsurile asigurătorii.....	400
7. Cheltuielile judiciare	400
8. Desfășurarea și soluționarea procesului penal....	401
X. Contravenții. Sancțiuni. Căi de atac	407

I. CONSTITUȚIA ȘI LEGILE ȚĂRII

1. STATUL DE DREPT

Mulți dintre noi au auzit adesea despre statul de drept și despre necesitatea instaurării și apărării principiilor statului de drept.

Dar ce reprezintă acesta și care sunt fundamentele lui?

Societatea umană are la bază organizarea vietii oamenilor și existența unor reguli cărora trebuie să ne supunem cu toții.

Activitățile desfășurate în societate, precum și relațiile dintre oameni și semenii lor sau dintre oameni și instituții, autorități sau alte persoane juridice sunt reglementate de norme de conviețuire și de conduită specifice.

Acste norme sunt cuprinse în legi care se aplică tuturor în egală măsură, conform principiilor universalității și egalității în fața legii și pot fi de natură economică, socială, culturală, privitoare la relațiile de familie, de muncă, probleme penale sau de alt tip.

Legile sunt multe și pe tematici multiple și variate, dar toate prevederile lor trebuie să se supună spiritului și principiilor stabilite de cea mai importantă dintre ele, Constituția.

Toate legile trebuie, așadar, să se supună principiilor stabilite de Constituție care, nu întâmplător, mai este denumită și mama tuturor legilor.

Constituția este, indiferent de religia fiecărui dintre noi, o adevărată Biblie laică, pe care trebuie să o cunoaștem și să o respectăm cu toții.

În funcție de natura raporturilor juridice pe care le reglementează și ținându-se seama de caracteristicile lor comune, normele juridice se grupează în ceea ce numim *ramuri de drept*.

Principalele ramuri de drept sunt următoarele: dreptul civil, dreptul penal, dreptul muncii, dreptul financiar și, nu

În ultimul rând, dreptul procesual civil și dreptul procesual penal.

Dreptul civil cuprinde totalitatea normelor juridice care reglementează raporturile de proprietate sau patrimoniale între persoane fizice, persoane juridice sau persoane fizice și persoane juridice, problemele legate de moștenire, de bună vecinătate, de familie, de modul de dobândire sau de înstrăinare a proprietății, obligații civile, înscrișuri și altele asemenea. Principala lege care reglementează la noi desfășurarea raporturilor juridice civile este Codul civil.

Dreptul penal cuprinde normele juridice referitoare la faptele care prezintă pericol social sporit și care sunt considerate infracțiuni, precum și pedepsele care se aplică celor ce săvârșesc asemenea fapte. Normele penale sunt reglementate de Codul penal.

Dreptul muncii cuprinde normele juridice care reglementează raporturile de muncă care se stabilesc între angajați și angajatori. Legea care include în ansamblul ei toate aceste norme la noi este Codul Muncii.

Dreptul financiar reglementează raporturile financiare și obligațiile fiscale ale persoanelor fizice și juridice, incluse toate în Codul fiscal.

Dreptul procesual civil și dreptul procesual penal reglementează modul în care trebuie să ne comportăm în fața instanței, modul în care ne adresăm precum și drepturile și obligațiile pe care le avem în desfășurarea proceselor în fața instanței. Toate aceste norme sunt cuprinse în Codul de procedură civilă și Codul de procedură penală.

Dreptul a luat ființă odată cu societatea, la început în formă orală, apoi scrisă. Fiecare etapă de evoluție a societății a avut la bază norme de drept specifice, adaptate schimbărilor produse în societate.

Este normal și, totodată, obligatoriu ca fiecare cetățean să cunoască principalele prevederi legale și, mai ales, să le respecte. Fiecare dintre noi, în interesul nostru, pentru a ne apăra drepturile și pentru a respecta obligațiile ce ne revin, nu putem rămâne străini de prevederile legale, de cunoașterea și respectarea legilor.

Constituția actuală a României, adoptată la data de 21 noiembrie 1991, se înscrie în spiritul Declarației Universale a Drepturilor Omului adoptată prin rezoluția Organizației Națiunilor Unite nr. 217/1948, potrivit căreia:

„Toate ființele umane se nasc libere și egale în demnitate și în drepturi. Ele sunt înzestrate cu rațiune și trebuie să se comporte unele față de celelalte în spiritul fraternității.”

Preluate de legislația fundamentală din majoritatea statelor civilizate ale lumii, principiile declarației susamintite se regăsesc și în Constituția noastră.

Structurată pe opt titluri și 156 de articole, Constituția României prevede în cel dintâi articol al său următoarele:

„România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”

Legea fundamentală stabilește în acest fel care sunt valorile pe care se fundamentează statul și anume: puterea legii, democrația și respectul și ocrotirea drepturilor și libertăților omului.

Mai departe, la următorul alineat, legiuitorul vine și precizează ce înseamnă statul de drept:

„Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor – legislativă, executivă și judecătorească – în cadrul democrației constituționale.”

Prin urmare, cele trei puteri: legislativă, executivă și judecătorească sunt organizate și funcționează independent, potrivit principiului separației și echilibrului. Ce presupune acest lucru? Acest lucru presupune ca instituțiile statului să aibă un rol bine definit și funcții determinate, corespunzător sferei de acțiune a fiecărei dintre ele, scopul final fiind satisfacerea nevoilor populației.

2. PARLAMENTUL ȘI ROLUL SĂU

Respect pentru învățămînt și cîștig

Puterea legislativă a statului este reprezentată de Parlament.

Potrivit art. 58 din Constituția României, Parlamentul este unica autoritate legiuitoră a țării. El are un rol fundamental datorită faptului că este organul reprezentativ al poporului, care, prin alegeri libere și democratice, îi delegă acest drept.

Structura Parlamentului în România este bicamerală și anume Camera deputaților și Senatul. Numărul deputaților și senatorilor este stabilit în fiecare legislatură prin Legea electorală.

Documentele pe care le emite Parlamentul sunt următoarele: legi, hotărâri și moțiuni.

Legile, în ordinea importanței și a puterii acestora, se împart în trei categorii: legi constituționale, legi organice și legi ordinare.

Legile constituționale sunt legile de modificare a Constituției.

Prin legi organice sunt reglementate domeniile de cea mai mare importanță și anume:

- organizarea și desfășurarea referendumului;
- organizarea Guvernului și a Consiliului Suprem de Apărare a Țării;
- regimul stării de mobilizare parțială sau totală a forțelor armate și al stării de război;
- regimul stării de asediu și al stării de urgență;
- infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora;
- acordarea amnistiei sau a grătierii colective;
- statutul funcționarilor publici; contenciosul administrativ;
- regimul juridic general al proprietății și al moștenirii;
- organizarea generală a învățământului;
- regimul general privind raporturile de muncă, sindicate, patronatele și protecția socială;
- statutul minorităților naționale din România
- alte domenii de maximă importanță pentru populație.

Toate celelalte legi sunt legi ordinare.

Hotărările adoptate de Parlament privesc anumite domenii de interes ale acestuia, cum ar fi: constituirea unor grupuri de lucru, comisii, numirile în funcții, aprobarea bugetelor celor două camere și altele asemenea.

Moțiunile reprezintă documentele prin care Parlamentul își exprimă poziția cu privire la o problemă de politică internă sau externă ori, după caz, cu privire la o problemă ce a făcut obiectul unei interpelări.

Moțiunea simplă se adoptă la nivelul fiecărei Camere, spre deosebire de moțiunea de cenzură, care exprimă voînța întregului Parlament.

Despre moțiunea de cenzură ne vorbește art. 113 din Constituție, conform căruia, cele două Camere, în ședință comună, pot retrage încrederea acordată Guvernului, cu votul majoritatii deputaților și senatorilor.

Moțiunea de cenzură poate fi inițiată de cel puțin o patrime din numărul total al deputaților și senatorilor și se comunică Guvernului la data depunerii.

3. GUVERNUL ȘI ROLUL SĂU

Puterea executivă a statului, **Guvernul**, pune în aplicare legile adoptate de Parlament și creează condițiile necesare executării legii.

În același timp, Guvernul are rolul de administrator al bugetului și bunurilor statului prin intermediul ministerelor de resort.

Actele emise de Guvern în exercitarea atribuțiilor ce îi revin sunt **hotărârile de Guvern**.

Prin lege specială, Parlamentul poate abilita Guvernul, pentru o perioadă limitată și pentru domenii strict determinate, să emită **ordonanțe și ordonanțe de urgență**, documente cu putere de lege. Pentru a avea efect permanent, acestea trebuie aprobate, ulterior, de către Parlament, prin lege.

Alături de Guvern, din puterea executivă mai fac parte autoritățile administrative autonome și autoritățile din administrația publică locală.

Autoritațile administrative autonome sunt și ele amintite de legea fundamentală, iar autonomia acestora este reglementată prin legi specifice. Acestea sunt:

- Comisia Națională a Valorilor Mobiliare
  - Consiliul Național al Audiovizualului
  - Curtea Constituțională
  - Curtea de Conturi
  - Consiliul Superior al Magistraturii
  - Consiliul Suprem de Apărare a Țării
  - Consiliul Concurenței
  - Avocatul Poporului
  - Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității
- Alături de Guvern, autoritațile administrative autonome, alcătuiesc *administrația publică centrală*.
Primăriile și consiliile locale alcătuiesc împreună *administrația publică locală*, de asemenea, și aceasta parte a puterii executive.

4. PUTERA JUDECĂTOREASCĂ

Puterea judecătoarească este alcătuită din totalitatea instanțelor de judecată care fac parte din sistemul judiciar. Acestea sunt **judecătoriile, tribunalele, curțile de apel și Înalta Curte de Casație și Justiție**. Legea fundamentală interzice categoric înființarea unor instanțe extraordinare.

Pentru a putea vorbi despre un stat de drept, este necesar ca aceste trei puteri să funcționeze potrivit principiului separației, echilibrului și al controlului reciproc. Ce presupune acest lucru?

Pentru o mai bună înțelegere, dăm următoarele exemple:

1. Puterea executivă a statului este controlată de puterea judecătoarească și de către Curtea Constituțională – autoritate administrativă autonomă – astfel: instanțele judecătoarești sunt singurele în măsură să examineze legalitatea actelor administrative, iar Curtea Constituțională verifică dacă ordonanțele emise de Guvern respectă legea fundamentală și dacă se încadrează în limitele fixate de legea prin care Guvernul a fost abilitat să le emită.

2. Puterea legislativă este controlată de Curtea Constituțională prin intermediul examinării constituționalității legilor emise de Parlament.

5. PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

Președintele statului, deși nu are atribuții care să îl situeze în cadrul celor trei puteri, are un rol foarte important, cel puțin din următoarele perspective:

- este reprezentantul poporului, funcția de președinte fiind atribuită în urma unor alegeri libere și democratice care au loc la perioade regulate, de 5 ani;
- are rolul de a reprezenta statul pe plan extern și de a semna documente și tratate internaționale la care România aderă;
- mediază diferențele de opinie care pot să apară, la un moment dat, între autoritațile publice ale statului.

Principalul deziderat al statului de drept este acela ca, prin respectarea principiului separației și echilibrului celor trei puteri, toți factorii de răspundere să creeze un climat democratic și un mediu sănătos de viață pentru cetățeni, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane reprezintă valori supreme.(art.1 alin.(3) Constituție).

6. DREPTURILE ȘI LIBERTĂȚILE FUNDAMENTALE

Statul de drept recunoaște și garantează drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor săi. Aceste drepturi și libertăți le găsim în Constituție. (art.22 – art.52).

Ceea ce trebuie să reținem în primul rând este faptul că **toți românii sunt egali în fața legii**, fapt ce înseamnă că avem cu toții aceleași drepturi și obligații, fără discriminări sau privilegii.

- **dreptul la viață**
- **dreptul integritate fizică și psihică,**
- **libertatea individuală,**
- **dreptul la apărare,**
- **libera circulație,**
- **dreptul la o viață intimă, familială și privată,**
- **dreptul la inviolabilitatea domiciliului și la secretul corespondenței,**
- **dreptul la libertatea de exprimare și la libertatea conștiinței,**
- **dreptul la informație și la învățătură,**
- **accesul la cultură**
- **dreptul la ocrotirea sănătății și dreptul la un mediu de viață sănătos,**
- **dreptul de a alege și de a fi ales într-o funcție publică,**
- **dreptul la muncă și la protecția socială a muncii,**
- **dreptul de asociere și libertatea întrunirilor,**
- **dreptul la grevă,**
- **dreptul la proprietate privată și libertatea economică a persoanei,**
- **dreptul la moștenire și la un nivel de trai decent,**
- **dreptul de a întemeia o familie**
- **dreptul la protecție socială**
- **dreptul de petiționare**
- **dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică cu privire la un interes legitim al acesteia, de a se adresa instanțelor de judecată competente**, toate acestea sunt esențiale pentru cetățeni, pentru viață, libertatea și dezvoltarea lor personală. Caracterul de drepturi esențiale îl dobândesc în raport cu condițiile concrete de existență ale societății.

Îndatoririle fundamentale sunt obligațiile cărora societatea, la un moment dat, le atribuie o valoare mai mare, reflectată în regimul juridic special ce li se atribuie. Îndatoririle sunt înscrise ca atare în Constituție, fiind expres formulate prin chiar textul Constituției. Acestea sunt:

- **fidelitatea față de țară,**
- **apărarea țării**
- **contribuțiile financiare față de stat.**(vezi art.54-56).

Îndatoririle fundamentale mobilizează oamenii la realizarea scopurilor societății și constituie, în același timp, garanția că drepturile fundamentale se pot realiza efectiv.

Existența îndatoririlor fundamentale se impune deoarece este de neconcepție ca membrii unei colectivități umane să nu aibă alături de drepturi și îndatoriri. Orice persoană fizică sau juridică își va exercita drepturile și își va executa obligațiile fundamentale cu bună-cerință, în acord cu ordinea publică și bunele moravuri.

Reținem că este interesul fiecăruia dintre noi să cunoască și să respecte legile țării. Cei ce nu le respectă, cunosc sanctiunile și vor suporta urmările.

7. PRIORITATEA ȘI MODUL DE APLICARE A LEGISLAȚIEI EUROPENE

În perspectiva integrării țării noastre în Uniunea Europeană, dispozițiile art.148 alin.(2) din Constituția României au stabilit faptul că prevederile tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și celealte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu, au prioritate față de dispozițiile contrare din legile noastre interne.

Acest lucru înseamnă că, dacă o prevedere dintr-o lege românească contrazice o dispoziție a unei norme stabilite la nivel european sau dacă în legea română nu se regăsesc dispoziții similare celor din normele europene, normele europene vor fi aplicate.

Pentru aplicarea legislației stabilite la nivelul comunității europene, nu este nevoie de ratificare, ca în cazul tratatelor, *regulamentele și deciziile* devenind obligatorii, la data la care intră în vigoare și fiind aplicate automat în toate statele membre ale Uniunii Europene, deci și la noi în țară.

Directivele Uniunii Europene este necesar să fie transpusă în legislația națională de către statele membre prin

adoptarea unor legi interne în acest sens. Fiecare directivă conține un termen-limită până la care statele membre trebuie să includă dispozițiile sale în legislația națională și să informeze Comisia Europeană în acest sens.

Comisia ajută statele membre să pună corect în aplicare toate reglementările Uniunii Europene. Ea oferă informații, planuri de punere în aplicare și documente orientative și organizează reuniuni cu grupuri de experți.

Datorită legislației europene, cetățenii, rezidenții legali și întreprinderile din Uniunea Europeană beneficiază de o serie de drepturi. Este important să reținem faptul că, dacă simțim că unul dintre aceste drepturi a fost încălcat de autoritățile naționale din România sau dintr-un alt stat membru al Uniunii Europene, putem utiliza căile de atac disponibile adresându-ne instanțelor românești sau europene.

II. NOTIUNI DE DREPT CIVIL

1. CE ÎNSEAMNĂ CAPACITATEA CIVILĂ

Capacitatea juridică a unei persoane cuprinde totalitatea drepturilor și obligațiilor pe care aceasta le are.

Omul, ca entitate, este denumit, în limbaj juridic, *persoana fizică*, fiind făcută delimitarea față de *persoana juridică*, care este înființată conform legii și care are o organizare de sine stătătoare și un patrimoniu propriu, un scop licit și moral, în acord cu interesul general.

Capacitatea juridică este formată, aşadar, din totalitatea capacitațiilor cuprinzând drepturile și obligațiile persoanei specifice fiecărei ramuri de drept.

Capacitatea civilă va cuprinde, prin urmare, **totalitatea drepturilor și obligațiilor civile ale persoanei** și este de o deosebită importanță, deoarece, în viața de zi cu zi, între oameni se stabilesc o mulțime de legături, de *raporturi juridice*, cum li se spune. Mergem la piață și cumpărăm legume de la producători, iată, s-a stabilit o legătură; mergem la școală, stabilim legături cu profesorii, colegii și cu școala însăși, la spital, când solicităm servicii medicale, acasă, cu vecinii, cu furnizorii de apă, gaze, curent electric sau alte necesități, peste tot, în mediul în care trăim, stabilim legături, avem drepturi și avem obligații.

Capacitatea civilă este o parte a capacității juridice generale și are două componente: capacitatea de folosință – faptul că avem drepturi și obligații civile (art. 34 C civ) și capacitatea de exercițiu – faptul că putem să dispunem de drepturile și obligațiile civile pe care le avem, adică, putem să discernem cu privire la actele juridice și, de aceea, legea ne dă dreptul să le încheiem (art. 37 C civ.).

Capacitate de folosință avem, aşadar, de la momentul nașterii. Avem dreptul de a trăi într-o țară, dreptul la